

Планета мавп. роман

П'єр Буль

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Василь Лаптічук

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Передмова

Головне призначення літератури — покращувати людину зокрема і суспільство загалом. Саме на це націлені видатні літературні твори, до яких, безперечно, належить і роман «Планета мавп» (1963) французького письменника П'єра Буля. У цьому знаковому творі наявні дві тематичні критичні лінії. Перша — критика суспільства людей, його організації, наукової й адміністративної ієрархії на прикладі «суспільства мавп», де за збірним образом різнovidів мавп виразно проглядаються людські типи сучасного суспільства. Французький письменник «розклав» спільноту людей на орангутангів — представники офіційної науки й адміністратори; горил — силовики, наглядачі, мисливці і чорнороби; шимпанзе — науковці та інші різновиди інтелігенції.

Очевидно, що П'єр Буль, як і Джордж Орвелл, вважали перетворення вільної спільноти на авторитарну державу найнебажанішим сценарієм розвитку людства. Читач, який пам'ятає реалії СРСР або має уявлення про Росію за будь-який період її історії, дивлячись на роман з подібним лейтмотивом у романі-трагедії Буля, багато про що згадає. Надто в ситуації з «офіційною наукою».

Друга тематична лінія роману — застереження, аби планета людей не стала планетою мавп, як це відбулося на Сорорі в далекому сузір'ї кривавої зірки Бетельгейзе. На тій планеті люди дозволили прийти до влади мавпам, після чого ті стали «вищою расою», прогнали людей у ліси й перетворили їх на об'єкт полювання й медичних досліджень. Мавпи принесли на землю людей власну державність, власне бачення суспільства. Керівниками могли ставати лише тупі, але хитрі й некреативні персони, згідно із «лінією партії»; офіційна наука існувала винятково для підтвердження вигадок «раси переможців» і забороняла будь-які висновки, що суперечили офіційній доктрині; а будь-які поважні

події чи зміни в суспільстві могли відбуватися лише за схвалення силовиків (горил).

Головною ідеологією мавп стало їхнє б ожественне походження, яке полягало в тому, що мавпу створив Б ог, а люди завжди б ули дикунами. Тобто, мавпи вирішили переписати історію так, ніби вони «тут завжди жили», а людей «хтось вигадав». Для цього історична наука перейшла під цілковитий контроль представників офіційної науки (орангутангів). Усе, що ставило під сумнів офіційну «наукову» версію мавп, горили забороняли.

Однією з визначальних тем ро ману є те, що мавпи, які захопили світ людей, за десять тисяч ро ків так і не змогли здійснити жодного винаходу — вони могли лише повторювати те, що до них винайшли люди. Мавпи могли лишень МАВПУВАТИ, послуговуватись технологіями людей, красти історію людей тощо. Власної історії вони соромилися й усіляко намагалися її приховати. І це до б олю нагадує ситуацію, коли інша держава на чолі з силовиками, яка вигадала власну історію, намагається оселитися там, де, за їхніми вигадками, вони «завжди б ули», і де їм, як мавпам на Сорорі, стати «великими» заважають люди.

Роман «Планета мавп» написаний від імені головного героя — журналіста Улісса Меру, єдиного з екіпажу людей, хто долетів до Сорорі і зміг звідти втекти. Власне, твір — це його щоденник, вилонений у Космосі через тисячі ро ків після подій, описаних у «Планеті мавп».

У творі цивілізація людей зазнала поразки від мавп і загинула.

На жаль, жодна з екранізацій твору досі не лише не ро зкрила ідейного задуму П'єра Б улля, але й належним чином не передала сюжету твору.

Перекладач

• • •

П'єр Буль. Планета мавп. роман — ознайомчий фрагмент

Далі — у повній книжці «Планета мавп. роман».
nashaknyga.com.ua